

DOI 10.36074/logos-13.12.2024.020

АКТУАЛЬНА ПРОБЛЕМА НАДАННЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПОСЛУГ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ

Басиста Юліана Олегівна¹**Науковий керівник: Краковська Анжеліка Євгеніївна²**

1. здобувачка вищої освіти юридичного факультету*Донецький національний університет імені Василя Стуса, УКРАЇНА***2.** канд. юрид. наук, доцент кафедри господарського та адміністративного права*Донецький національний університет імені Василя Стуса, УКРАЇНА*

Надання адміністративних послуг завжди мало попит, адже люди потребують допомоги держави у вирішенні різних життєвих питань. Розвиток дій повномасштабного вторгнення росії спричинив руйнування житла, втрату документів, внаслідок чого громадяни стали частіше звертатися за допомогою щодо відновлення їх цінних паперів. У зв'язку з цим виникла проблема: відсутність єдиного переліку онлайн-послуг ЦНАПів.

Зазначимо, що вперше на рівні законодавчого акту термін «адміністративна послуга», а потім й «система надання адміністративних послуг» вперше згадалася лише 15.02.2006 у «Концепція розвитку системи надання адміністративних послуг органами виконавчої влади¹». Що дає підстави погодитися із думкою авторів Д.І. Голосніченко, І.С. Яроша, А.Е. Ісоян, що цей механізм сформувався недавно. До прийняття Закону України «Про адміністративні послуги» вчені висловлювали безліч різних думок щодо визначення поняття «адміністративна послуга». Такі науковці, як І.В. Ковбас, В.М. Галуцько, В.О. Коваль досліджували, висловлювали та доводили свої твердження.

Серед усіх різних міркувань, варто звернути увагу на думку авторів - І.В. Ковбаса та В.О. Ковалю, які зазначили, що адміністративна послуга – це

¹ Голосніченко Д. І., Ярош І. С., Ісоян А. Е. (2020) Поняття «система надання адміністративних послуг» та її сутність. *Юридична Україна*, (11), 29-35. Вилучено з: <https://jur-ukraine.com/wp-content/uploads/2021/05/pdf-3.pdf>.

ABSCHNITT 6.

RECHT UND VÖLKERRECHT

публічна, врегульована законом діяльність адміністративних органів, до компетенції яких належить обов'язок надання немайнових послуг особі у випадках її особистого волевиявлення на їх отримання, направлена на дотримання та захист законних прав фізичних та юридичних осіб¹. Їх твердження сформовано досить точно, чітко та логічно. Можемо погодитися із тим, що адміністративна послуга це насамперед дія, діяння адміністративних органів та обов'язок надання немайнових послуг. Точніше кажучи, це взаємодія між громадянином та державним органом, задля здійснення певної потреби особи.

Протягом декількох років, та згідно з усіма змінами від 22.09.2021 щодо Закону України «Про адміністративні послуги» ст. 1 ч. 1, Верховна Рада України постановила та затвердила, що адміністративні послуги – це результат здійснення владних повноважень суб'єктом надання адміністративних послуг за заявою фізичної або юридичної особи, спрямований на набуття, зміну чи припинення прав та/або здійснення обов'язків такої особи відповідно до закону².

На додачу до всього вищенаведеного варто зазначити, що отримання адміністративних послуг здійснюється безпосередньо через Центр надання адміністративних послуг (далі ЦНАП). Однак, під час воєнного стану постала важлива проблема, яка пов'язана з роботою ЦНАПів. А саме - відсутність єдиного переліку онлайн-послуг ЦНАПів. Уявімо ситуацію сьогодення: людина поважного віку, яка обмежена у рухових здібностях або учасник (ця) бойових дій з інвалідністю прагне отримати адміністративну послугу саме онлайн, тому що за станом здоров'я не має можливості пересуватися містом. Згідно із першим пунктом статті 17 закону України «Про адміністративні послуги» їх можна одержати в електронному форматі завдяки Єдиному державному вебпорталу адміністративних послуг (далі – Дія), який є офіційним джерелом інформації про надання адміністративних послуг в Україні. Однак, попри це все перелік онлайн-послуг, який розміщений на офіційних сайтах різних ЦНАПів міст - різниться. Тобто, у деяких містах електронних адміністративних послуг - 5, а у деяких їх взагалі немає. Відповідно до цього, немає жодного положення чи (або) рішення будь-якого ЦНАПу міста, де вказано про їх затвердження.

¹ Ковбас І.В., Коваль В.О. (2023) Поняття, ознаки та сутність адміністративних послуг в Україні. *Юридичний бюлетень*, (29), 236-243. Вилучено з: <https://archer.chnu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/8385/%d0%a1%d1%82.%207.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

² Про адміністративні послуги: закон України. № 5203-VI. – від 06.09.2012 Вилучено з: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5203-17#Text>.

Візьмемо до уваги кілька ЦНАПів, у яких різний перелік електронних адміністративних послуг: наприклад, ЦНАП у місті Луцьк, надає такі онлайн-послуги (їх 4), як: ЄМАЛЯТКО, Довідка про доходи, Реєстрація ФОП, Пошкоджене майно (які вказані на офіційному сайті ЦНАПу Луцька)¹. ЦНАП міста Дніпро надає загальний перелік електронних послуг з посиланнями. Їх кількість становить – 28, з яких 1 послуга стосується архіву, 8 послуг стосуються земельних питань, 4 послуги - природокористування та екології, техногенна безпека, 1 послуга – освіта, 1 послуга - житлові питання, 5 послуг – санітарне та епідемічне благополуччя, ветеринарна медицина, 8 послуг - будівництво, архітектура². Кожна з них має посилання на портал Дія. На офіційному сайті ЦНАПу міста Чернігів є файл з переліком 292 адміністративних послуг, які вони надають. Однак лише 2 з них, а саме єДекларація (№ 289) та Подання інформаційного повідомлення про пошкоджене та знищене нерухоме майно в наслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених військовою агресією Російської Федерації (№ 290) здійснюються через портал Дія³. Отже, можемо зробити висновок, що це онлайн-послуги. ЦНАП міста Ужгород має 16 своїх електронних послуг, які він надає⁴. Весь цей перелік міститься на їх офіційному порталі. Для порівняння візьмемо ще ЦНАП міста Миколаїв, тому що саме у його переліку адміністративних послуг, які він надає немає онлайн-послуг⁵.

Все це доводить, що кожний ЦНАП визначає свій перелік електронних адміністративних послуг, або навпаки не включає їх. Постає питання яким чином кожне місто вирішує їх кількість та, де розміщені рішення щодо їх затвердження. Відповіді на ці запитання, на жаль, немає.

¹ Державні послуги онлайн. Луцька міська рада. Департамент «Центр надання адміністративних послуг у місті Луцьку». (відвідання 28.11.2024). Вилучено з: <https://cnap.lutskrada.gov.ua/>.

² Державні послуги онлайн. Дніпровська міська рада. Департамент «Центр надання адміністративних послуг м. Дніпро». (відвідання 28.11.2024) Вилучено з: https://cnap.dniprorada.gov.ua/online-services/?doing_wp_cron=1732030922.1819109916687011718750.

³ Державні послуги онлайн. Чернігівська міська рада. Департамент «Портал адміністративних послуг міста Чернігів». (відвідання 28.11.2024) Вилучено з: <https://www.admincher.gov.ua/info/servicecenter/2101/details?languageId=0>.

⁴ Державні послуги онлайн. Ужгородська міська рада. Департамент «Портал адміністративних послуг міста Ужгород». (відвідання 28.11.2024) Вилучено з: <https://rada-uzhgorod.gov.ua/category-cnap/elektronni-poslugi-tsnap>

⁵ Державні послуги онлайн. Миколаївська міська рада. Департамент «Портал адміністративних послуг Миколаївської області». (відвідання 28.11.2024) Вилучено з: https://e-admin.mk.gov.ua/_layouts/Information/Mykolaiv/HomePage.aspx.

ABSCHNITT 6.

RECHT UND VÖLKERRECHT

Варіантом для вирішення такої проблеми є внесення змін до закону України «Про адміністративні послуги». Тобто, до цього нормативно-правового акту, а саме до статті 12 варто додати окремий пункт: Кабінет Міністрів України затверджує перелік електронних адміністративних послуг органів виконавчої влади, що надаються органами місцевого самоврядування, які є обов'язковими для надання через центри надання адміністративних послуг. Згідно із цим додатковим пунктом до закону України «Про адміністративні послуги» можна створити статтю, яка безпосередньо буде призначена для опису надання електронних адміністративних послуг. Наприклад, назва статті - надання електронних адміністративних послуг через Центр надання адміністративних послуг. Пунктом першим вказати, що: обов'язковий перелік електронних адміністративних послуг кожного ЦНАПу міст України затверджує Кабінет Міністрів України; пунктом другим - для надання електронних адміністративних послуг ЦНАПи зобов'язані створити інформаційні системи, які необхідні для їх надання; пунктом третім - кожний офіційний сайт ЦНАПів міста зобов'язаний додати вкладку та (або) посилання про рішення щодо прийняття електронних адміністративних послуг; пунктом четвертим - під час воєнного стану ЦНАПи міст, які знаходяться на кордоні України з країною-агресором, мають право на доповнення або скорочення переліку електронних адміністративних послуг, який надається на розгляд з подальшим затвердженням або відхиленням до органів місцевого самоврядування.

Отже, проведений аналіз дає змогу зробити наступні висновки: робота ЦНАПів вимагає вдосконалення; відповідно до цього необхідне затвердження єдиного переліку онлайн-послуг, які мають надаватись усіма ЦНАПами. Тому потрібно внести зміни до закону України «Про адміністративні послуги», а саме до статті 12 додати окремий пункт щодо переліку онлайн-послуг та згідно нього створити нову статтю задля конкретного уточнення та пояснення надання адміністративних послуг усіма ЦНАПами.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

- [1] Голосніченко Д. І., Ярош І. С., Ісоян А. Е. (2020) Поняття «система надання адміністративних послуг» та її сутність. *Юридична Україна*, (11), 29-35. Вилучено з: <https://jur-ukraine.com/wp-content/uploads/2021/05/pdf-3.pdf>.
- [2] Ковбас І.В., Коваль В.О. (2023) Поняття, ознаки та сутність адміністративних послуг в Україні. *Юридичний бюлетень*, (29), 236-243. Вилучено з : <https://archer.chnu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/8385/%d0%a1%d1%82.%207.pdf?sequence=1&isAllowed=y>.

- [3] Про адміністративні послуги: закон України. № 5203-VI. – від 06.09.2012 Вилучено з: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5203-17#Text>.
- [4] Державні послуги онлайн. Луцька міська рада. Департамент «Центр надання адміністративних послуг у місті Луцьку». (відвідання 28.11.2024). Вилучено з: <https://cnap.lutskrada.gov.ua/>.
- [5] Державні послуги онлайн. Дніпровська міська рада. Департамент «Центр надання адміністративних послуг у місті Дніпро». (відвідання 28.11.2024). Вилучено з: https://cnap.dniprorada.gov.ua/online-services/?doing_wp_cron=1732030922.1819109916687011718750.
- [6] Державні послуги онлайн. Чернігівська міська рада. Департамент «Портал адміністративних послуг міста Чернігів. (відвідання 28.11.2024). Вилучено з: <https://www.admincher.gov.ua/info/servicecenter/2101/details?languageId=0>.
- [7] Державні послуги онлайн. Ужгородська міська рада. Департамент «Портал адміністративних послуг міста Ужгород». (відвідання 28.11.2024). Вилучено з: <https://rada-uzhgorod.gov.ua/category-cnap/elektronni-poslugi-tsnap>.
- [8] Державні послуги онлайн. Миколаївська міська рада. Департамент «Портал адміністративних послуг Миколаївської області». (відвідання 28.11.2024). Вилучено з: https://e-admin.mk.gov.ua/_layouts/Information/Mykolaiv/HomePage.aspx.

